

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΦΥΛΑΚΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΓΙΝΙΑ ΜΑΡΜΑΡΑ

Κάτοικος Ωραιοκάστρου και Δημότης από το 1980.

Σπάνια συναντά κανείς έναν πετυχημένο επιχειρηματία που να έχει καλλιτεχνικές ανησυχίες. Όταν μάλιστα αυτές οι ανησυχίες μετατρέπονται σε έργα τέχνης που κουβαλούν μέσα τους την ελληνική ιστορία χιλιάδων και παράλληλα αποτελούν την παραγωγή της επιχείρησής, τότε αναφερόμαστε στην περίπτωση του μαρμαροτεχνίτη Φυλακτού.

"Εδώ και 30 έτη ο Ευάγγελος Φυλακτός υπηρετεί με ευλάβεια και συνέπεια την μαρμαρογλυπτική ελληνική παράδοση με αποτέλεσμα η φήμη του να έχει ξεπεράσει την ελληνική αγορά και τα σύνορα της Ελλάδος".

(Δημοσίευμα της ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ επιλογές 7/5/2000)

Ο Ευάγγελος Φυλακτός γεννήθηκε στην Πεντάπολη Σερρών το 1940. Στα 42 του χρόνια ίδρυσε τα καλλιτεχνικά εργαστήρια μαρμάρου «Φυλακτός» στο Καβαλάρι Θεσσαλονίκης.

Ένα μέρος από τα έργα του που έμειναν διαχρονικά και θα μείνουν στις επόμενες γενιές για να τον θυμούνται:

ΠΑΡΘΕΝΩΝΑΣ

Συμμετείχε ως εξωτερικός συνεργάτης του τεχνικού γραφείου της Ακρόπολης και ανέλαβε το έργο «Διαμόρφωση των εννέα σπονδύλων, των δωρικών κίωνων για την αναστήλωση της κιονοστοιχίας του Προναού του Παρθενώνα σε μελέτη του Μανώλη Κορρέ. Συνέχισε με την φιλοτέχνηση τριών νέων τριγλύφων σε τελική μορφή για την αναστήλωση της Βόρειας Περίστασης του μνημείου σε μελέτη του Κώστα Σάμπα.

ΠΡΟΠΥΛΑΙΑ

Ταυτόχρονα με την αναστήλωση του Παρθενώνα σημαντικές αναστηλωτικές εργασίες εκτελούνται και στα προπύλαια. Του ανατέθηκε η κατασκευή δύο ημίεργων ιωνικών κιονόκρανων τα οποία παραδόθηκαν στην βασική τους μορφή.

ΤΟ ΤΡΟΠΑΙΟ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΑ

Εν' όψει των Ολυμπιακών αγώνων 2004 ανέλαβε και την ανακατασκευή του ιστορικού μνημείου «Τρόπαιο του Μαραθώνος» που είχαν στήσει οι Αθηναίοι ανατολικότερα του τύμβου, ως λαμπρό ενθύμιο της μεγάλης νίκης των Περσών το 490π.Χ.

Πρόκειται για ένα ραβδωτό κίονα Ιωνικού ρυθμού, ύψους 10μ. στο κιονόκρανο του οποίου εικάζεται ότι υπήρχε το άγαλμα της Νίκης ή μια σύνθεση όπλων.

Το νέο τρόπαιο φιλοτεχνήθηκε από τον Φυλακτό στο Καβαλάρι και τοποθετήθηκε εκεί που ευρέθηκαν τμήματα του αρχαίου κίονος.

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΣ στην Αρχαία Ολυμπία

Αναστηλώθηκε ένας κίονας Δωρικού ρυθμού του οποίου οι δύο νέοι σπόνδυλοι φιλοτεχνήθηκαν από τα εργαστήρια «Φυλακτός».

Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΚΑΡΘΑΙΑ ΚΕΑΣ

Κι εδώ ο Μακεδόνας -Ωραιοκαστρίτης αφήνει ανεξίτηλα τα ίχνη της μαστοριάς του, όπου κατασκεύασε ένα Δωρικό κίονα και πέντε ημικίονες στο Ναό της Αρχαίας Καρθαίας Κέας, οι οποίοι έπρεπε να μεταφερθούν και να στηθούν χωρίς γερανούς, χωρίς ηλεκτρικό, και η μετάβαση στο σημείο αυτό γινόταν καθημερινά με τα πόδια.

Η μετάβαση έγινε με ένα παλιό αβύθιστο βρετανικό καράβι του βρετανικού στόλου. Όλες οι εργασίες έγιναν με χειρονακτικά μέσα όπως στην Αρχαιότητα.

Η ικανοποίηση του δημιουργού ήταν μεγάλη όταν τελείωσε αυτό το έργο.

Ένας ακόμα άθλος του Ευάγγελου Φυλακτού ήταν ο αγώνας του να γυρίσουν πίσω στην Ελλάδα τα γλυπτά του Παρθενώνα.

Με μεγάλο τμήμα της καριέρας του να είναι προσανατολισμένο στις αξίες του αρχαιοελληνικού πολιτισμού ο καλλιτέχνης ξεκίνησε εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την επιστροφή των γλυπτών του Παρθενώνα.

Πριν 3 έτη περίπου κατασκεύασε ένα ομοίωμα του Παρθενώνα με τεχνητό λίθο στο ¼ της κανονικής του διάστασης το οποίο κοσμεί το ξενοδοχείο Potidea Palace στη Χαλκιδική.

Η εφημερίδα ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ 10/4/04 γράφει για τον καλλιτέχνη, «Ο Φυλακτός δηλώνει ερωτευμένος με την Καρυάτιδα, την ξενιτεμένη κόρη που στέκει μοναχή στο Βρετανικό Μουσείο. Δακρύζει όταν την αντικρύζει. Οργίζεται που μέχρι σήμερα τα γλυπτά του Παρθενώνα βρίσκονται μακριά από την πατρίδα τους».

Ο ίδιος περιγράφει στην εφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 3/7/2002:

...Μετά από τόσα που έχω διαβάσει για την κλεμμένη Καρυάτιδα φανταστείτε τον ψυχισμό μου όταν βρέθηκα στο Βρετανικό μουσείο και καθώς περνούσα από ένα σκοτεινό και στενό διάδρομο πήγαινα να συναντήσω την κλεμμένη αδελφή μας.

Φανταστείτε την θλίψη του ένιωσα όταν την βρήκα επιτέλους καταχωνιασμένη σε ένα ακατάλληλο χώρο, σε ένα πραγματικό κελί, φορτωμένη με ένα τσιμεντένιο δοκάρι στο κεφάλι, διακόσια χρόνια τώρα να στηρίζει ένα πατάρι του Βρετανικού Μουσείου.

Φανταστείτε όμως την οργή και την αγανάκτηση μου όταν αντίκρισα μια παρέα επισκεπτών να περιμένουν στην σειρά για να γαντζωθούν από τις εύθραυστες πτυχώσεις του ενδύματος της, να την αγκαλιάζουν για να φωτογραφηθούν μαζί της. Ένας νεαρός για να διασκεδάσει την συντροφιά του είχε επιδοθεί σε άσεμνες χειρονομίες.

..Τρεις ώρες έκανα συντροφιά στην Καρυάτιδα και όσο ήμουν κοντά της εκτελούσα χρέη φύλακα και δεν επέτρεψα σε κανέναν να την πλησιάσει.

Την άγγιξα και ένιωσα την ανάσα της στα δάχτυλα μου. Με κυρίευσε ένα ρίγος. Λες και αναστήθηκε. Με αναγνώρισε και δέχτηκε με ανακούφιση το χάδι μου. Ένα χάδι αδελφικό, ένα χάδι ελληνικό....»

Ο Μακεδόνας Φυλακτός δεν παύει να θεωρεί μια ανοιχτή πληγή την λεηλασία των μνημείων της Ακρόπολης, σε άρθρο του περιγράφει...

Είναι η ώρα να ακουστεί και πάλι η φωνή ενός άλλου Βρετανού του Φρεντερικ Χαρισον που το 1890 έγραψε: «Δώστε πίσω τα μάρμαρα, τα μάρμαρα του Παρθενώνα είναι για το ελληνικό έθνος χίλιες φορές πιο πολύτιμα από ότι για το Αγγλικό έθνος.

Είναι η ώρα να γίνει αυτό που ο Ρότζερ Κάσεμεντ πρότεινε στο ποίημα που έγραψε το 1891 «επιστρέψτε τα μάρμαρα του Ελγίνου. Αφήστε τα ακηλίδωτα, καθαρά κάτω από τον Ελληνικό ουρανό. Αφήστε τα να αγρυπνούν εκεί όπου η τέχνη αγρυπνά πάνω από τον τάφο του Φειδία».

Σήμερα ο Κωνσταντίνος Φυλακτός (υιός) συνεχίζει το έργο του πατέρα του, κρατώντας την επιχείρηση με την μεγάλη ιστορία, σε μια εποχή μεγάλης οικονομικής κρίσης, σε μια εποχή που δεν γίνονται πια αναστηλώσεις και δεν υπάρχουν κονδύλια για έργα τέτοιου μεγέθους όπως της χρυσής εποχής που έζησε ο πατέρα του. Σε μια εποχή που η Ελλάδα δεν μπορεί να είναι σε τίποτα ανταγωνιστική, χάνονται έργα και δουλειές δυστυχώς από τους Τούρκους και τους Κινέζους που έχουν φτηνά υλικά και φτηνά μεροκάματα....

Γράφει Κυριακίδου Σοφία